

СЪВЕТ ЗА ПАРТНЬОРСТВО КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ПРОТОКОЛ № 02

от заседание на Съвета за партньорство към ВСС (действащ съгласно §23, ал. 2, от ПЗР на ЗИД на КРБ, обн. в ДВ бр. 106/22.12.2023 г., до избирането на Висш съдебен съвет и Висш прокурорски съвет, съдийската и прокурорската колегии на досегашния Висш съдебен съвет изпълняват функциите на Висш съдебен съвет, съответно Висш прокурорски съвет по тази Конституция, с изключение правомощията по чл. 130б, ал. 2 и ал. 3, т. 2), проведено на 26.04.2024 г.

Днес, 26 април 2024 г., петък, от 11.00 ч. в зала 301, ет. 3 в сградата на Висшия съдебен съвет – гр. София, ул. „Екзарх Йосиф” № 12, и паралелно с видеоконферентна връзка се проведе заседание на Съвета за партньорство към ВСС.

На заседанието присъстват:

Вероника Имова – съпредседател, избран член на СК, изпълняваща функциите на Висш съдебен съвет, се явява лично;

Прокурор Даниела Ангелова – съпредседател, представител на Асоциацията на прокурорите в България се явява лично;

Г-н Евгени Иванов – избран член на ПК, изпълняваща функциите на ВПС, се явява лично;

Чрез видеоконферентна връзка се явява за участие съдия Пенка Велинова – от Българска съдийска асоциация, с пълномощно от съдия Даниела Попова ;

Следовател Марина Николова от Камарата на следователите се явява лично, упълномощена от Преслава Петкова – председател на Камарата на следователите в България,;

Деница Вълкова – съдия във Върховен касационен съд, наказателна колегия се явява лично ;

Не се явяват по уважителни причини – г-н Стефан Петров, член на Прокурорската колегия, и.ф. на ВПС е в отпуск; съдия Радина Карамфилова - Деспотска – представител на Асоциация на Българските административни съдии е ангажирана в съдебно заседание.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Приветствам Ви с добре дошли, колеги ! Колега Велинова, здравейте, чувате ли ме?

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Здравейте, чувам Ви.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Уважаеми колеги, откривам заседанието на Съвета за партньорство, в което се явяват шестима от осем от членовете на Съвета за партньорство, редовно уведомени и потвърдили участието си за днес.

Имаме необходимият кворум от 2/3. Откривам заседанието и да пристъпим по темата.

Имате ли някакви предложения за допълнителни въпроси, допълнителни точки, извън тази, която е въведена.

ДЕНИЦА ВЪЛКОВА: Благодаря, г-жо Имова. Моето предложение е във връзка с това, което Ви споменах в началото, да обсъдим регламент, който влезе в сила на 16 януари тази година относно цифровизацията на съдебно сътрудничество. Просто да спомена няколко неща от перспективите по изпълнението на този регламент и да кажа до каква степен Единната информационна система, както и информационните системи на Прокуратурата, и на Министерството, могат да имат отношение към тази много сериозна

реформа на европейско ниво, която от 2025 г. ще бъде задължителна, т.е. в момента върви изпълнението на задачите, поставени с този регламент. Просто съвсем въвеждащи думи да направя, за да сте наясно какво се случва на ниво дигитализация на съдебното сътрудничество по всички видове дела, без административните.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Уважаеми колеги, имате ли становища по допълнителната точка, предложена от колегата Вълкова?

ДАНИЕЛА АНГЕЛОВА: Уважаеми колеги, добър ден. Радвам се, че сме заедно и ще обсъждаме една от важните на деня теми, а именно измененията на Закона за съдебната власт по повод направеното предложение от представителя на съдиите, г-жа Деница Вълкова. Считам, че бихме могли да го включим като точка в дневния ред, тъй като то е важно за съдийската гилдия и следва да бъде осъществена тази връзка, заради която е създаден Съвета за партньорство, а именно практикуващите магистрати да представят пред ВСС въпросите, проблемите, които ги вълнуват, с оглед на което гласувам „за“ включване на тази точка в дневния ред. Благодаря.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Уважаеми колеги, с интерес очакваме вашите изказвания? Поставеният въпрос е изключително важен за функционирането на органите на съдебната власт. А по отношение на дигитализацията, която е факт в съдилищата, предстои тя да бъде въведена по-убедително и в прокуратурата. Устройственият закон ЗСВ, процесуалните закони и редица нормативни актове на вътрешното ни право са нормативна основа за Единната информационна система на съдилищата. В случая цитираният регламент от съдия Вълкова урежда цифровизацията на

съдебното сътрудничество, който е относим към дигитализацията на дейностите в организацията на работата на съдиите, както на общите съдилища, така и на административните съдилища. Те работят с ЕДИС в цялата мрежа на специализираното административно правосъдие, така че регламентът е относим и към цялостната дигитализация на правосъдието в България.

Да гласуваме, да допуснем разглеждането и на тази точка. Има ли против? Няма. Приема се допълнителната точка – обсъждане на сериозната реформа, която предстои от 2025 г. във връзка с приложението на влезлия в сила на 16.01.2024 г. регламент на Европейската комисия.

И да започнем по първата точка – обсъждане на дискуссионни въпроси по проект на Закон за съдебната власт, публикуван на портала за обществени консултации при Министерския съвет на Република България. Открити са консултации от 25 март 2024 г., като срокът за общественото обсъждане е продължен до 7 май тази година. Действително ако отворим портала на обществените консултации към Министерския съвет на Република България ще видим и някои становища, които са постъпили: становище от Българска съдийска асоциация и от отделни представители на магистратурата, които са коментирали отделни текстове от Закона за съдебната власт, проекта на Закон за съдебната власт.

Уважаеми колеги, с няколко встъпителни думи ще подхожда към темата, ако позволите. Преди всичко промените в Конституцията, влезли в сила на 26 декември 2023 г. в частта относно съдебната власт създадоха редица трудности във връзка с приложението им и дискуссионни въпроси относно съответствието им с текстове от Конституцията, във връзка с реда, по който се

гласуваха тези промени, както и във връзка със спорната материална компетентност на обикновеното Народно събрание да създава текстове, които са от компетентността на Велико народно събрание поради чувствителното нарушаване баланса между властите. Така например - в частта относно промените в структурата и състава на Висшия съдебен съвет, промени по отношение заличаването на органи и правомощията им, напр. фигурата на главния прокурор, редуцирането - намаляване правомощията на прокуратурата само до функции в наказателния процес, съкращаване квотата на представителите на прокуратурата и следствието само до трима изборни представители от магистратската квота срещу шестима, избрани от парламента. Това е сериозна заявка на законодателите за намеса в съдебната власт от страна на политическият орган - НС. Тези дискусийни въпроси са пренесени в образуваните две дела – обединени, пред Конституционния съд, който в момента има за предмет разглеждане на конституционно дело №1, към което е обединено и конституционно дело №2. Общо в двете искания за обявяване противоконституционност на Закона за изменение и допълнение на Конституцията се оспорват всички нови текстове. Нас ни интересуват тези по Глава 6 от ЗСВ, в която се извършиха радикални промени по отношение на статута и състава на членовете на ВСС, ограничиха се правомощията на президента да назначава „тримата големи“, съответно двамата председатели на върховните съдилища и главния прокурор, като се въведе фикцията, че при неподписване на указа, както при първото предложение, така и при второто предложение за назначаване от съответния кадрови орган, би могло да се приеме, че неподписването на указа води като последица назначаването на

„тримата големи“ в тези длъжности. Така се обезличи ролята на президента, който получава най-високата легитимация в държавата и свежда решенията на двата съвета за назначаването на „тримата големи“ до административни актове, които биха могли да подлежат на проверка по административен ред. Това е пример за драстично посегателство върху баланса между властите.

Висшият съдебен съвет в лицето на Съдийската колегия прие становище във връзка с конституционното дело № 1 с мнозинство, че е налице конституционна съвместимост на приетите промени в Глава 6 – „Съдебна власт“. Застана на позиция, че като цяло те противоречат на принципа на правовата държава, на разделението на властите и посягат върху независимостта на съдебната власт. Съгласно чл. 4 от Конституцията, чл. 8 и чл. 117 от ЗСВ се прогласява единството на съдебната власт, която се състои от трите компоненти, трите звена – съд, прокуратура и следствие. Разрушаването на това единство води до посягане не само върху независимостта на съдебната власт, но и върху баланса между властите, със сериозна опасност за намеса на законодателната и изпълнителната власт в независимостта на всеки от компонентите на съдебната власт, но особено върху независимостта на прокуратурата, с оглед начина на формиране на състава на Висшия прокурорски съвет с доминация на представители на политическата квота, която очевидно ще кадрува в сферата на Висшия прокурорски съвет и на упражняване на неговите функции. Нещо повече, забраната, въведена с измененията на Конституцията за избор на прокурори и следователи в квотата на НС за Висшия прокурорски съвет, лишава органа от професионално присъствие, което е условие за ефективна функционална компетентност при взимане на кадровите решения при атестиране, конкурсите, при

избор на административни ръководители, при дисциплинарните производства. Спорните въпроси по отношение регулацията на съдебната власт на конституционно ниво рефлексират върху регулацията на обществените отношения във връзка с организацията на работата на съдебната власт, която се регламентира от устройствения закон – Законът за съдебната власт, процесуалните закони.

И накратко само да маркирам, всъщност много въпроси възникват по отношение на проекта на нов Закон за съдебната власт, защото той е проекция на конституционните промени. В Закона за нормативните актове, се предвижда, че нов закон би могло да се приеме само и единствено при съществена промяна на обществените отношения, предмет на регулация или при необходимост от единна кодификация на определен отрасъл от правото. Аз мисля, че промените в Конституцията от 2015 г. и в Закона за съдебната власт от 2016 г. относно структурата и състава на двете колегии, превърнати в два отделни Съвета, са постигнали своя нормативен предел с промените от обикновено НС през 2015 г., както и проф. Пенев категорично заключи, а е дългогодишен изследовател на процесите в съдебната власт, че това е пределът на обикновения конституционен законодател, който раздели ВСС на две колегии. Но този закон, който е пред нас, проект на закон, т.е. освен, че фундаментално е зависим от предстоящото решение на Конституционния съд по конституционно дело № 1, той поставя и този въпрос – необходимо ли е с цяло нов закон да се отмени сега действащият закон, който фактически преписва старата регулация в основни линии. Функциите и правомощията на двете колегии, респективно на двата Съвета, не са променени. Единствено е отпаднал Пленумът, а на негово място е предвидено Общо

събрание със съвещателни правомощия, които нямат решаващо значение, така че съществена промяна в обществените отношения няма, за да се подложи на пререгулация сферата на организацията на съдебната власт. И друго нещо се забелязва като общ извод, че в проекта на Закон за съдебната власт са инкорпорирани всички наредби, които уреждат атестирането и конкурсите. Добавянето на срокове и допълнителни елементи към процедурата във вътрешните конкурси като възстановяването на събеседване с кандидатите, не предполага изцяло нов закон. Примерите са и за други институти на кадровата дейност. Всъщност, чрез превръщането на наредбите към ЗСВ в част от законовите текстове, се затруднява гъвкавият нормативен начин при нужда да се изменят и допълват съществуващите подзаконови нормативни актове, създадени да подпомагат приложението на закона, чрез делегацията за нормотворчество, предоставена на кадровия орган. Игнорира се една облекчена процедура за приемането им. Отделно от това, отделните разпоредби, които регламентират кадровата дейност, например - уредбата във връзка с конкурсите, са изключително неясни, объркани, формулирани са с неясен правен език, взаимно противоречиви . Ще дам конкретни примери: в чл.319 ЗСВ – проект, е неясно формулиран механизмът за формиране оценките в компонентните на класирането; в чл. 321 се въвежда различен ред и подход на конкурсите за кариерно израстване на магистратите във ВКС и ВАС, различен от приетият за другите нива – АС, ОС. Възложените на общите събрания на съответните колегии във върховните съдилища правомощия по номинация и класиране на кандидатите, обезсмисля работата на конкурсните комисии. Практически тези органи извършват ново оценяване и подменят компетентността на комисииите, израни с тези функции. В

общии линии това е моето мнение, което ще изразя и пред Съдийската колегия, защото предстои да се вземе единно становище от Съдийската колегия във връзка с отделните текстове от проекта на Закон за съдебната власт. Към този момент се събират становища от отделните комисии към СК: „Комисията по атестирането и конкурсите“, Комисия „Информационни технологии, натовареност и съдебна статистика“, „КУС“, „ Комисия Бюджет и финанси“, „Комисия по професионална етика“ ; „Комисия ДДВВСС“ „Комисия по правни въпроси“ и обобща, ще излезе със становище, което ще предложи на Съдийската колегия за обсъждане и съответно ще бъде внесено в Министерство на правосъдието и Народното събрание.

Има ли колеги, желаещи да вземете отношение във връзка с проекта на нов Закон за съдебната власт?

Заповядайте!

ДАНИЕЛА АНГЕЛОВА: Уважаеми колеги, Асоциацията на прокурорите в България изготви становище, което входира, представи в Народното събрание по повод предложените изменения в Закона за съдебната власт. Като съсловна организация Асоциацията винаги е участвала в организирани работни групи към Министерството на правосъдието, на които сме били канени, със становища, с присъствие, с цел да покажем линията на поведение и съответно да защитим правата и интересите на съсловната организация на всички прокурори в България, не само на нейните членове.

По повод предложените изменения в ЗСВ, както и предходните в Конституцията на Република България становището ни е, че с тях е налице нарушаване на принципи важни, които регламентират върховенството на правото. Налице е нарушаване

на принципа на неприкосновеност на съдебната власт, както и на принципа на разделение на властите, които са фундаментални. Вижда се, че концепцията, въз основа на която е формирана съдебната реформа е поставила фокуса си в грешна посока, тъй като с предлаганите промени, както в администрирането на структурите, така и с промените, свързани с отделните звена, функциониращи в дейността на правораздаването не се променя нищо в насока за подобряване на работата и независимостта на съдебната власт, като целта за това би следвало да бъде увеличаване на доверието, на общественото доверие в съда и прокуратурата, и работещите магистрати там. Вижда се, че общественото доверие спадна главоломно.

Конкретно с изменението на структурата, предлаганата нова структура на ВСС считаме, че по никакъв начин няма да се решат проблемите, които съществуват, а именно това бавно съдопроизводство, което съществува, също така няма да се ускори и да се деформализира досъдебното производство, което безспорно е бюрократично, изключително много формализирано, бавно, мудно. С предложените промени не намираме основание да приемем, че ще се дисциплинират разследващите, които да събират доказателства законосъобразни, по предвидените в закона правила, така че тези доказателства до доведат до бързо, лесно, точно и законосъобразно приключване на наказателните процеси, съответно присъди, с оглед на което конкретно искам да набележа текстовете и смисъла на измененията срещу които ние считаме, че са в нарушение на Конституцията и на установения правов ред.

Например в чл. 15 от Закона за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт е казано, че прокурорите вече не могат да уведомяват главния прокурор при наличие на

противоконституционност на даден закон, което са установили в хода на работата, която осъществяват. Това е право, което би следвало да съществува и не е законосъобразно да бъде отнето на прокурорите, тъй като по този начин наличие на противоконституционност на закони могат да продължат да съществуват без прокурора да има право на въздействие.

Освен това в чл. 17 от същия закон, който кореспондира и с чл. 129, ал. 1 и чл. 130 от Закона за изменение и допълнение на Конституцията, двете колегии Съдийска и Прокурорска съставът им и структурата им се променя, като броят на изборните членове на Съдийската колегия е 13, а на Прокурорската 10. Политическата квота на Съдийската колегия, която вече съществува под формата на Висш съдебен съвет е 5 броя, а при Висшия прокурорски съвет е 6 броя. Тук на първо място простата аритметика показва, че в Прокурорската колегия или Прокурорския висш съдебен съвет броят 10 членове в никакъв случай не би могъл да доведе до вземане на решение и тази политическа квота от 6 човека се вижда, че изпълнява ролята на блокираща квота. С това изменение ние сме категорично против и считаме, че се нарушават, както споменах вече, принципите на неприкосновеност на съдебната власт. Връща се моделът отпреди осем години, регламентиран с чл. 30, ал. 6 от Закона за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт, а именно непостоянно действащ Висш съдебен съвет. Тук няма да разяснявам на колегите какво означава това, тъй като ако един член на ВСС е адвокат, който е действащ адвокат и се явява по дела до каква независимост би могъл да доведе този принцип на действащия съдия или прокурор, от който адвокат по-нататък ще зависи и кариерното развитие, и други права, дисциплинарно производство, атестиране и т.н.

По отношение на чл. 136 от Закона за изменение и допълнение – закриване на Върховната административна прокуратура, нарушава се чл. 26 от Конституцията на Република България, тъй като, в който е посочено, че прокуратурата следва устройството на съда.

Няма да споменавам абсолютно всички изменения, не бих могла да спомена предложения текст на чл. 169 от Закона за изменение и допълнение, правомощието на министъра на правосъдието да предлага назначението на ръководителите в прокуратурата, на административните ръководители. Това означава, че изпълнителната власт директно се намесва в работата на прокуратурата, тъй като ръководителите на съответните прокуратури ще следва да бъдат абсолютно зависими от министъра на правосъдието, който всъщност е лице на изпълнителната политическа власт.

Изразихме становище и на проведената пресконференция, която беше дадена за медиите на 15 април тази година, заедно с Камарата на следователите, с административните съдии и Съюза на съдебните служители, с която показахме на обществото, че сме направили необходимото, както по време на кратките срещи, които бяха организирани от Министерството на правосъдието под формата на работни срещи, в които категорично не ни беше дадено по никакъв начин възможност да изразим становището си, а и писмените становища, които предлагаме се видя по-късно, че в самите текстове на Закона за изменение и допълнение не са взети предвид, един вид не е чута позицията, становището на действащите магистрати, което за пореден път показва, че са нарушени основни принципи на правовата държава.

С оглед на фактът, който спомена и преди мен съдия Имова, че е образувано дело в Конституционния съд, дело № 1, нашата позиция е тази, че гласуването на изменения в Закона за съдебната власт следва да се изчака, след като Конституционния съд вземе решение по въпроса дали са конституционно съобразни промените, които са предвидени в Конституцията, тъй като този Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт именно има ролята да приведе в конкретно действие постулатите, които са залегнали в основния закон на Конституцията, с оглед на което нашето предложение е това да се апелира към институциите, които решават въпроса, а именно народните представители и съответно Министерството на правосъдието законопроектът да бъде внесен за изменение, за гласуване, след като бъдат направени редакции, т.е. да бъде чуто нашето становище и след като има решение на Конституционния съд по дело 1 от 2024 г. на Конституционния съд.

Благодаря ви.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Благодаря, прокурор Ангелова.

Колеги, заповядайте!

МАРИНА НИКОЛОВА: Здравейте, уважаеми колеги. В качеството си на представител на Камарата на следователите в България и в лично качество бих си позволила да се присъединя към изказаните досега две становища на колегата Имова и на колегата представител на Асоциацията на прокурорите в България. Камарата на следователите в България също така в срока за обществени консултации е представила писмено становище, в което подробно е разгледала конкретни разпоредби както от публикувания проект на нов Закон за съдебната власт, като сега тук аз бих си позволила да направя едно обобщение, защото детайлно

мисля, че конкретни разпоредби ще разглеждаме или по-нататък в хода на дискусиата, или в зависимост от това как се развие тя. Аз също така изразявам, бих казала, тревожност от удачността на приемането изобщо на нов Закон за съдебната власт в настоящите условия, както и предвид факта, че изчакваме произнасянето на Конституционния съд, както и предвид съществуващата или не необходимост затова, предвид разпоредбите на Закона за нормативните актове.

На следващо място бих искала да кажа, че в структурно отношение ЗСВ и по-скоро проекта, който ни се предлага ние не виждаме с какво е по-удачен или по-адекватен от в момента съществуващия ЗСВ.

На следващо място просто на пръв прочит и на един бърз поглед мога да отбележа това, че така съставения проект е доста непрецизен като стилистика и като използвана юридическа техника. Ние считаме и сме го посочили в становището, което сме представили, че има изключително много непрецизни и неясни разпоредби, включително и такива, в които са допуснати технически, правописни и пунктуационни грешки, но и забравено добавяне на думи, глаголи, което води до съществени проблеми с оглед на тяхното прилагане.

Това, което също бих искала да добавя е, че проектът на нов Закон за съдебната власт съдържа изключително много разпоредби с декларативен характер, които не притежават структура на нормативни правила и всъщност не съдържат в себе си правни норми и в структурно отношение на съответстват на изискванията за такива.

Другото, което изключително много ни притеснява е, че все пак при така изготвения проект остават неясни въпросите за

правосубектността на Националната следствена служба, за мястото на следствените органи в системата на съдебната власт, затова как ще се управляват същите, дотолкова доколкото идеята на проекта е уж Националната следствена служба да има правосубектност, но пък следствените отдели да останат в структурата на окръжните прокуратури. Ние считаме, че това не би бил удачен подход или следва да бъде избран единия, когато Националната следствена служба има самостоятелна правосубектност и окръжните следствени отдели евентуално са включени чисто административно, организационно в нейната структура, или да се запази досегашното положение.

Това мога да набележа. Разбира се, има изключително много съществени проблеми по отношение на начина на избиране на членове на Висшия прокурорски съвет и на Висшия съдебен съвет, на изискванията на които следва да отговарят кандидатите, на председателстването на съответните съвети по отношение на конкурсите, по отношение на атестацията, така че смятам, че ако започнем да разискваме детайлно този проект може би не биха ни стигнали и две седмици. Това е засега. Благодаря.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Благодаря, колега Николова.

Сега давам думата на колегата съдия Велинова.

Съдия Велинова, заповядайте!

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Здравейте, колеги. Чуваме ли се?

ВЕРОНИКА ИМОВА: Чуваме се идеално. Заповядайте!
Чуваме Ви.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Аз ще говоря, малко връзката от време на време е нестабилна, ще бъде съвсем кратка. Ние имаме становище до Конституционния съд по отношение на промените в Конституцията. Нашето становище е, че те следва да бъдат

обявени за противоконституционни, като по отношение на промените, които касаят съдебната власт изцяло смятаме, че следва да бъдат обявени за противоконституционни. Аргументирали сме се накратко с две неща, едното от тях е липсата на адекватни мотиви, цитирали сме в тази връзка становището на Венецианската комисия. Според нас липсата на мотиви води до нарушаване на принципа на върховенство на правото и изискването за полезност, обосновааност, пропорционалност и т.н. Смятаме, че това е много сериозен порок на този проект.

Второто основание – голяма част от предложените промени не са в компетенциите според нас на обикновено Народно събрание, а на Велико Народно събрание. Тук се включват според нас разделянето на Висшия съдебен съвет на колегии, както и отнемане на правомощия на прокурора, на главния прокурор, на прокуратурата, т.е. за нас тази реформа следва да бъде обявена за противоконституционна.

Изложили сме аргументи пред Конституционния съд в нашето становище, те може би не са толкова детайлни, както на конституционалистите, които са представили свои становища в тази насока, но смятаме, че на тези две основания трябва да бъдат отменени всички промени в Конституцията, касаещи Висшия съдебен съвет, правомощията на Прокуратурата. Отделно виждаме проблем в засягане на независимостта на съдебната власт, заради начина, по който се формира Висшия съдебен съвет. Става въпрос за доминацията, много сериозната доминация на изборните членове от парламентарната квота, които фактически ще могат да решават всички кадрови въпроси по отношение на магистратите и тук сме се обосновали с това, че не може да се говори, че се цели с тази промяна отчетност, тъй като този орган не е отчетен орган, а е

орган решаващ в съдебната власт много важни въпроси по отношение на статута, заплащането, професионалното израстване, назначаването на прокурорите. Смятаме, че има съществено нарушаване на баланса между властите, вследствие на тази промяна и възможност за доминация на парламентарно избраните членове над прокуратурата.

По отношение на Закона за съдебната власт също сме изложили становище, че новия ЗСВ, тъй като се приема във връзка с измененията в Конституцията с оглед правна сигурност следва да изчака произнасянето на Конституционния съд, което надявам се няма да се забави много във времето, тъй като е възможно да се получи по-голям хаос. От една страна в правилата на Конституционния съд се оспорва, първо това Народно събрание, знаете в момента действа при условията на удължен мандат вследствие на промените в Конституцията, които се оспорват пред Конституционния съд. Ако Конституционният съд отмени тези разпоредби, които дават възможност на Народното събрание да работи и да приема закони след насрочването на предсрочни избори и ако сега действащото Народно събрание приеме тези изменения може да се получи още по-голям хаос.

На второ място тази структура на съдебната власт, която е залегнала в този закон, тя преповтаря промените, които са предвидени в Конституцията, които се оспорват и евентуалното приемане на този закон, съответно отмяна на стария закон би могло да доведе при евентуална отмяна на разпоредбите от Конституционния съд до следващ период на нестабилност, в който ние ще имаме надявам се старите конституционни текстове със закон, който не съответства на тях, т.е. има виждане повече рискове в това да се избърза с приемането сега на този Закон за съдебната

власт. Отделно, тъй като това е изцяло нов закон смятаме, че се изисква много по-сериозно време, за да могат да се осмислят разликите между този закон и действащия към момента, тъй като някой път дребни детайли водят до съвсем различни проблеми.

С това, което сме се запознали с този закон в него определено има неща, които не одобряваме. Първо има откровени грешки, като например разпоредбата, която касае отстраняването на главния прокурор с не по-малко от 13 гласа от Прокурорската колегия. Знаете, че Прокурорската колегия няма да има 13 гласа с тези изменения на Конституцията и на закона. Тук виждаме една непрецизност, която не знаем на още колко места я има в закона, тъй като това е голям закон. След това имаме определени притеснения по отношение на тази разпоредба по отношение на дисциплинарно освобождаване от длъжност на прекратяване на мандатите на членовете на ВСС, вследствие на дисциплинарно освобождаване от длъжност или лишаване от право да упражнява юридическа професия или дейност. Те фактически са въведени на база на конституционните изменения, но имаме притеснения, че това е някаква форма по начина, по който е уредена, която би дала възможност, особено в Прокурорската колегия да се отстраняват членове на ВСС, които са неудобни или не са харесвани от действащото към момента мнозинство на Народното събрание, т.е. снижава се в значителна степен независимостта на съдебната власт.

Виждаме проблеми с разпоредбата на чл. 22, където се предвижда, че при подаване на оставка от страна на член на ВСС тя не се разглежда ако срещу него е образувано дело за налагане на наказание „дисциплинарно освобождаване от длъжност“, тъй като има решение на Конституционния съд, което касае подобна

разпоредба, която преди време беше въведена по отношение на магистратите, дори и съставителите на закона да смятат, че тази процедура много бързо ще се развие и няма да се попадне в хипотеза, която това нещо ще продължи дълго, при положение, че имаме решение на Конституционния съд, което казва, че такива разпоредби са противоконституционни смятам, че не е редно да се приемат такива действащи разпоредби в новия закон.

Доколкото виждам предвижда се членовете, които са избрани от прокурорите и от съдиите да продължат да работят като магистрати, защото тук се говори за определяне на степента на натовареност. Това ще ги постави в неравностойно положение по отношение на възможността да участват в работата на Висшия съдебен съвет с техните колеги, които ще бъдат избрани от Народното събрание, за които няма да могат да упражняват някаква дейност, съответно ще имат много повече време да участват в работата на Висшия съдебен съвет.

Виждаме проблеми в оценката на членовете на ВСС, която ще следва да бъде правена в едномесечен срок след изтичане на мандата на този орган, явно от следващия ВСС. Виждаме тук възможности за реваншизъм, тъй като тази оценка ще влиза в тяхното досие като магистрати.

Виждаме проблеми и в разпоредбата по отношение на номинирането на кандидати за изборни членове на ВСС по отношение на това, че само висши училища, класирани на първите три места, съгласно рейтинговата система на висшите училища в България ще могат да правят такива номинации.

Виждаме проблеми в номинирането на членовете от неправителствени организации чрез народен представител. Не виждам защо изобщо трябва това нещо да съществува и сега няма

пречка след като народния представител ще бъде вносител на това предложение.

Виждаме проблеми в тази разпоредба, където се оценява публичната репутация и обществената подкрепа на кандидата за член на ВСС. Нали се сещате какво ще стане – в момента, в който този човек обяви кандидатурата си той ще бъде нахвърлян с кал от кой ли не и в същото време ще се изисква да се оценява неговата публична репутация и обществена подкрепа. Просто създават се предпоставки за очерняне на хора. Виждаме проблеми в чл. 181. Знаете, че конституционната реформа, която според нас не е правилна, отне надзора на законност на главния прокурор върху актовете на всички прокурори. В същото време в закона в чл. 181, ал. 9 това нещо се въвежда на законодателно ниво и ние питаме защо, какво се цели – един вид това нещо е или добро, или лошо. Не може да е лошо, да е в Конституцията, но да е добро да е в закона. Виждаме проблем и в разпоредбата според която магистрат се лишава от обезщетенията си при напускане на работа ако последната атестация е отрицателна. Тук говорим за несменяеми магистрати, които очевидно не могат да бъдат уволнени, защото трябва поне 10 години стаж да имаш, за да имаш право на такова обезщетение, но не знам защо се приема това нещо, не знам каква е целта, дали целта е всъщност да има възможност да се ударят конкретни магистрати, нямам представа. И виждаме проблеми с конкурсите – чл. 319 и 320 ги четох няколко пъти и струва ми се, че са разпоредби, които уреждат едни и същи неща, не мога точно да разбера защо едно нещо, което го има в чл. 319 се повтаря в чл. 320. Виждаме проблем и в начина, по който ще се определят конкурсните комисии, по-точно закона е много неясен, не разбирам Върховния съд ще избира между всички магистрати, които желаят

да участват в конкурсните комисии, ще прави списъците или той ще се избира от тези, които отговарят на изискванията кои да включва в списъците. Не разбирам също и защо трябва през три години да се осъвременяват тези списъци, а не когато се обявява конкурса. Отделно наше становище по отношение на конкурсите е, че конкурсите следва да се направят по начин, по който се вземат предвид само обективни критерии, които според нас са стажът, атестацията, разгледаните актове, брой отменени, брой потвърдени, брой изменени, съответно срочност на произнасяне и да отпадне възможността конкурсните комисии заради това, че нещо в мотиви да речем или в решение не им е харесало да намаляват оценките на колегите. Смятаме, че обективната работа на магистрата е най-добрият измерител за качеството на неговата работа, така че по отношение на начина, по който са регламентирани конкурсите ние имаме много резерви.

Накратко това е нашето становище. Благодаря ви.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Благодаря, съдия Велинова за изразеното становище. Действително, споделихте разумни доводи, които касаят първо пряката обвързаност на конституционно несъвместимите промени в ЗИД на действащата Конституция спрямо по същия начин конституционно несъвместими промени и на формулирания проект на Закон за съдебната власт, които създават хаос, правна несигурност, пълно объркване. Това не трябва да се допусне, магистратската общност трябва действително да се мобилизира и да бъде изключително критична и чувствителна към подобни опити за законотворчество.

Колега Вълкова, заповядайте!

ДЕНИЦА ВЪЛКОВА: Благодаря, г-жо Имова. Уважаеми колеги, аз първо бих искала да направя уточнение, че за разлика от

трите преждеговорящи колеги аз съм тук в лично качество, не представлявам никоя съсловна организация и по никакъв начин не обвързвам нито ВКС, нито наказателната колегия, в която работя, по-скоро изразявам личното си мнение и това на колегите, които са ме подкрепили, като разбира се не всички от тях, защото физиологично не е възможно преди всяко заседание да се срещна с тези колеги, които зная, че са над 100. Всички обаче тези колеги не членуват в нито една организация и с всеки от тях, с когото съм разговаряла подкрепяме това, което тук беше изразено, аз няма да го повтарям.

Само няколко неща искам да маркирам. По отношение на висящото конституционно дело аз смятам, че то трябва да бъде, формалното основание да спре законодателният процес по отношение на Закона за съдебната власт, така както всяко съдебно дело когато предстои да се разреши преюдициален въпрос от друга юрисдикция, например когато отправяме преюдициални запитвания пред СЕС или когато на гражданския съд или т.н. се спират производствата, така и тук. Тук не става въпрос за едно оспорване на конституционни разпоредби, тук става въпрос за прието за разглеждане по същество, т.е. висящо конституционно дело, което за мен е достатъчен повод да спре законодателният процес, не казвам да се спре обсъждането на ЗИД на ЗСВ, защото в дискусиите ще изкристализират тези промени, противоречия и недалновидни ходове на законодателя, но доколкото съм чела мнението и на колегите, които са изразили и сега говорих, и на видни конституционалисти очаква се и аз лично като юрист имам такова очакване, не просто Конституционния съд да ги обяви за противоконституционни, а да приеме, че те в значителната част надхвърлят компетентността на обикновения конституционен

законодател, което според мен е и по-добрия вариант от гледна точка на предстоящите кризисни отношения в правоотношенията, които предстоят да бъдат преуреждани, с оглед последиците на конституционното решение. Така че това е моето становище, напълно аналогично като изразените до момента, че законодателният процес ако върви на ниво обсъждане по съсловни организации – ВСС и други експертни формати то трябва да спре на формално ниво по Закона за нормативните актове, за да се изчака произнасянето на Конституционния съд.

Сега конкретно по ЗИД на ЗСВ, т.е. не се касае за ЗИД на ЗСВ, а за законопроект, за изцяло нов закон. Лично аз смятам за принципите, които спомена и колегата Велинова по чл. 26 от Закона за нормативните актове два основни, между които са необходимост и стабилност на нормативния акт, т.е. за да се провокира изцяло нов закон ние трябва да имаме нова концепция, нови принципи, изобщо ново устройство ако щете държавно. Доколкото аз се запознах с проекта над 70 % от разпоредбите са копи-пейст на действащият закон, т.е. това сериозно компроментира принципите за стабилност, необходимост, да не говорим, че по чл. 28 от Закона за нормативните актове в мотивите към този закон изобщо няма обяснения за този дисбаланс в съотношението между едни норми, които действат и на практика ще кипи безсмислен труд да ги препотвърди новия законодател, визирам Народното събрание. Сега, за да бъда откровена аз не отхвърлям всичко написано в този законопроект, защото единственото положително, което аз съзрях е засилване началото на дигитализацията в съдебното производство. Тема, по която аз работя отдавна, г-жа Имова знае, че мен ме вълнуват всички възможности за дигитализацията на работата на съдиите, нещо което сериозно ме конфронтира с част особено от

някои от по-възрастните колеги, но аз смятам, че това е пътя и ако гледаме гората и ако сме в крак, аз затова и не случайно поисках да ви разкажа с няколко изречения, повече от 2-3 минути какво се случва по европейско ниво, да не се срамуваме, да не изоставаме, да използваме обективните ресурси на сериозни математици, сериозни и.т експерти, най-бърз интернет в Европа, това да не го игнорираме. И затова смятам, че засиленото начало там не е за подценяване, но пак се връщам на това, което казах преди малко, че това не е повод за нов закон, т.е. трябва да усъвършенстваме онази глава, по която се работи в последните седем години – 18-а, ако не се лъжа, и това е напълно достатъчно, за да вървим в правия път. Това е съвсем накратко. Само да кажа, че по въпроса за разпоредбите, проекто-разпоредбите в ЗСВ си позволих да говоря с експерти от Министерство на правосъдието с въпроса кой ги писа? Няма отговор. Освен от професор от Техническия университет, но не му знаят името. Т.е. аз си представям, че се касае за сглобяване на проекто-разпоредби, на когото каквото му е хрумнало да влезе в един законопроект. Затова не приемам такова отношение към законодателството, което ние прилагаме и заради което ние магистратите страдаме от недостиг на авторитет обществен и професионален, и всякакъв, защото прилагаме тези закони, които непрекъснато трябва да тълкуваме, и които наистина затрудняват работата ни.

И последно ще кажа, че в дух на етично отношение спрямо лицата, които коментирам, че няколко пъти съм имала възможност да изразя, включително в присъствието на бившия вече министър и настоящ депутат Атанас Славов мнението си, че както промените, които постигнаха в Конституцията, така и този проект са израз на явно политическо лицемерие. Под лозунгът, че ще правят

съдебната система независима на практика постигат тежка зависимост най-вече на прокурорите и следователите, а косвено и на съдии. Така че да не губя повече време, присъединявам се към анализа, който направиха колегите и предлагам Съвета да излезе с предложение да се спре законодателният процес до произнасянето на Конституционния съд.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Благодаря, съдия Вълкова.

Прокурор Иванов. Колега Иванов, заповядайте!

ЕВГЕНИ ИВАНОВ: Колеги, да кажа и аз няколко думи, тъй като всички се включихме със своя поглед, всъщност своят, той погледа изглежда е доста, виждането на всички ни се припокрива и няма и как да бъде по друг начин, тъй като тук сме събрани хора професионалисти, които това работим, за нас това е работа, това е живота ни и съвсем логично и нормално е да реагираме по този начин на подобно вероломно посегателство, каквото се прави в момента. Съвсем целенасочено използвам израза „вероломно“, защото аз така го и чувствам, не само възприемам, така го чувствам. Както казваше един уважаван от мен човек и както казва и народа – не се прави така. Тези висши цели, които се развяват по лозунгите съм сигурен, че могат да се постигнат и по някакъв по-цивилизован начин, а сегашния въобще не е такъв. Още когато обсъждахме на едно предишно заседание на Съвета за партньорство бях доста огнетен по отношение на случващото се с нашата изстрадала Конституция и тогава може би бях по-минорно като изказващ се, но оказа се, че никой не иска да чува мнението на четящите и на знаещите хора. Аз не се числя към тях, държа да отбележа, но пък съм си комуникирал с хора четящи и знаещи, и по повод на обсъжданията на вече станалите факт конституционни изменения аз не чух нито една добра дума от нито един човек, който

аз възприемам като професионалист или от представител на академичната общност, даже ще го цитирам, той го каза на достатъчно висока турбина, уважаемия от всички г-н Владислав Славов, той каза, че толкова лошо са написани тези разпоредби, че най-доброто, което могат да направят техните творци е да оттеглят незабавно законопроекта за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, нещо, което естествено, че не се случи и това само показва арогантността на тези творци, наистина никой не ги знае кои са, нито за измененията в Конституцията, нито за това ново творчество, наречено „нов закон“ за съдебната власт се знае кой точно и как го е писал, защото в моите представи винаги добрия законодателен процес трябва да се случва по обратния начин, първо да се види какво трябва да се случи, второ да се реши как трябва да се направи и накрая да почне да се прави с възможно, да се пише с възможно най-голямата подкрепа, и обществена, и от съсловието, и от академичната общност, и от изпълнителната власт, то без нея няма как да стане или законодателя. И затова пак ще цитирам Съюза на юристите в България, всички тук помним техния горещ призив за депутати да бъдат издигани юристи, защото пак г-н Славов, той беше направил една ретроспекция за последните парламенти какво е представителството на юридическата гилдия. Ами, трагично е представителството, с времето главолмно спада, а за качество въобще не искам да говоря, тъй като виждаме какво произвежда нашия законодателен орган, ковачницата на законите. Надявам се нещо все пак да се е променило. Този Закон за съдебната власт първо беше предложен за обществено обсъждане в един вариант, който незнайно защо впоследствие се промени. Обсъждането, така нареченото „широко обществено обсъждане“ в Министерство на

правосъдието протече също по някакви странни пътеки, защото то стигна до, доникъде не стигна, стигна до началото на Закона за съдебната власт и горе-долу там и приключи, но за сметка на това от вече бившия министър чухме, че е било много широко, много задълбочено и много обществено това обсъждане, а пък неофициално знам от колеги, които са присъствали там, че нагласата е била „каквото и да си говорим, в крайна сметка законопроектът ще бъде този, както е решен да бъде“. Горе-долу същото като с Конституцията – обсъди се и се внесе това, което беше подготвено като заготовка. Изобщо не разбрах защо трябва да е нов този закон, при положение, че колежката Вълкова каза 80 %, аз не съм мерил точно процентите, но клоня към 90, ако не и повече. За качество просто не искам да говоря, защото е срамота това се нарича „закон“. Правописни грешки, смислови грешки, стилистически грешки, това студенти по право в първи курс ако го бяха писали съм убеден, че щяха да го напишат по-добре. Просто е срамота! Вярно е, че сме си само свои хора, но ще остане протокол, не искам да ползвам нещо по-рязко като израз, но наистина не се прави така. Който и да го е писал би трябвало да се срамува с чиста съвест, защото това не става за нищо и искрено се надявам разумът да надделее и сега като се съберат всички тези мнения, които се дават, и които се изпращат в Министерство на правосъдието, където слава Богу удължиха срока за общественото обсъждане, колкото се може повече от тези становища да видят бял свят под формата на разпоредби в Закона за съдебната власт.

Другото, което продължавам да не разбирам, нито по отношение на измененията в Конституцията, нито по отношение на този нов закон, който се предлага да се обсъжда е защо толкова се бърза. Всички знаем първият Закон за съдебната власт, който се

появи в началото на демокрацията колко време отне да се направи, въобще и конституирането на Висшия съдебен съвет колко време отне. Конституционните промени трябваше да станат преди Коледа, бяха направени преди Коледа и сега е много интересна позицията на тези, които ги осъществиха, и които въобще не излизат пред медиите, както говореха преди светлите коледни празници да обясняват защо така са ги направили. Чувам точно обратното – критики отвсякъде и то все основателни, но политиците, които ги сътвориха казаха, че трябва да станат преди Коледа, станаха преди Коледа. Същото се случи и със Закона за съдебната власт. Трябваше да стане преди ротацията, ето пак ....., та сега да се чудим какво да го правим и как да използваме по-меки ....., защото ние присъстващите на този форум сме и възпитани на всичкото отгоре, та не ползваме по-тежки изрази, но този закон, този проект на нов закон си ги заслужава всичките.

За да не говоря повече, защото наистина темата за мен е крайно неприятна, защо юридическата общност е поставена и магистратската общност е поставена в такава унижителна ситуация, но най-черните ми мисли бяха свързани с изваждането на Прокуратурата от съдебната власт. Като прокурор, целият ми професионален път е бил следовател и прокурор, аз си мислея за тази тема. Винаги съм си мислил, че най-голямото достижение на демокрацията е, че Прокуратурата е в съдебната власт. И наистина най-черните ми представи за бъдещето бяха свързани с изваждането от това място, но така беше допреди Коледа. Когато установих, че има и по-тежка възможност и тя е тази, която се заложи в последното изменение на Конституцията, а именно Прокуратурата да остане в съдебната власт, но, тук слагам кавички, защото цитирам законотворците на това изменение, но да бъде

отчетна и независима. Отчетността се осъществява като се вложат в 10-членния колективен орган, кръстен Висш прокурорски съвет, като се вложат шестима членове, избрани от Парламента. Да. От нетолкова големия ми опит във Висшия съдебен съвет, където понастоящем и все още съм член, с 6 гласа в 10-членен колективен орган може да се постигне всичко. Само за избор на главен прокурор трябва да се постигне 7, но мисля, че това е просто въпрос на аритметика. Всичко може да се постигне. Получавах Прокуратурата „на тепсия“. Всеки колега е свързан, живота му, професионално е свързан с тези 6 гласа, като почнеш от назначаване, кариерно израстване, най-елементарното атестиране, получаването на по-висок ранг, т.нар. „израстване на място“, конкурси, та ако щете и дисциплинарни дейности, защото на всеки може да бъде образувано дисциплинарно дело с тези шест гласа и мисля, че тук независимостта на прокурорите приключва и на Прокуратурата като цяло, т.е. политиците си получават „на тепсия“ едно такова ужасно оръжие, което ако бъде дадено в недобросъвестни ръце може да носи облаги на този, който го притежава и несгоди на всички останали, включително и на цялото общество. Та ето това е най-лошото, което може да се случи. И понеже споменахме адвокати аз още когато 2015 г. беше предишното изменение в Конституцията, което пак касаеше съдебната власт си представях шестима представители на Парламента, шестима адвокати и то сега е абсолютно възможно да се случи. И единствената ми надежда, която все още не се е изпарила е Конституционния съд да си свърши съвестно и качествено работата. Сега, в представите ми идва и това, което казва, мнението на проф. Пенчо Пенев за тези конституционни изменения, съвсем прясното от преди няколко дни на проф. Даниел Вълчев, та в този ред на мисли се надявам

Конституционния съд да обяви, че тези промени са изначално нищожни, защото мисля, че това е най-тежката юридическа присъда, която може да се постанови по отношение на тях, за мен тя ще е абсолютно правилна.

А по отношение на бързането аз като голям почитател на народната мъдрост винаги съм се чудил защо народната мъдрост е отделила най-голямо внимание по отношение на бързането и на качеството на работата. Ами очевидно, защото тази материя е много важна и както видяхме и измененията в Конституцията, и този закон, който се предлага на вниманието ни бързането води до ейти такива резултати, резултати, от които пак казвам, тези които са бързали и са ги натворили би трябвало много да се срамуват. И си поиграх докато слушах обсъждането, за да нахвърлям няколко поговорки и ще ви ги кажа, поне да разведря малко обстановката, тъй като те са изключително актуални. Първо все пак понеже сме юристи ще спомена латинската сентенция – „бързай бавно“, която в нашето народно творчество е транспонирана под формата на „който бърза бавно – далеч стига“ и оттук насетне всички останали цветущи поговорки от типа на „който бърза – далеч не стига“, „бързата работа – двойна работа“, „бързата работа – срам за майстора“, „бързата кучка слепи ги ражда“, „три пъти мери – един път режи“, „който бърза късно стига“, „който последен се смее, се смее най-добре“ и „хубавите неща бавно стават“. Та понеже все пак идват наистина най-светлите за християнството празници, утре е Лазаровден и Цветница, аз съм убеден, че нашата Конституцията има в себе си лостовете и възможностите да оцелее. Много тъжно би било ако извън нищожните поправки, винаги съм харесвал Конституцията ни още от студентската скамейка, само че тогава си признавам, че не я разбирах чак толкова. Сега ѝ се възхищавам,

защото наистина много умни хора са я писали. Те и видни конституционалисти на европейско ниво още когато се прие Конституцията казаха, че тя е една от най-добрите в Европа. В нея е заложен консерватизма, точно този консерватизъм крепи цялото ни общество, цялата държава, цялата логика на законите. Точно и затова и Конституцията е единственият акт, който има преамбюл, който няма никаква стойност, но трябва често да се чете, за да се види какво са искали тези, които са я направили и какъв ефект целят от това, което са направили. И сега като гледам какви хора се опитват да я променят се чувствам погнусен, но Конституцията винаги отнякъде от дълбините си на тази дълбоко юридическа материя вади и нещо, което е това, което ѝ позволява да оцелява. От шест конституционни изменения, т.е. пет ще ги изброя, тъй като това не знаем още как ще се произнесе Конституционния съд, четири са все по отношение на съдебната власт. И въпреки всичко системата оцелява. Мисля, че и дори след тези Конституцията ще успее да запази себе си и да продължи да крепи обществото и правната ни система, защото това е нейния смисъл, тя не може да е модерен акт, който се сменя при всяка смяна на управлението в държавата, напротив – точно затова е измислено и Великото Народно събрание и не е вярно, както твърдяха някои хора, че то било анахронизъм и измислица на тоталитаризма, напротив – Великото Народно събрание се появява за пръв път в Търновската конституция и изчезва в Димитровската и в Живковата, и се появява отново в тази Конституция в момента и всяка друга Конституция, дори и да не е кръстен този орган Велико Народно събрание има някакъв по-специален ред за промяна на най-свещените за държавата органи и затова и нашата Конституция е такава, и затова

аз вярвам в Конституционния съд, ако и тази вяра нямахме, нямаше да сме тук в тази зала!

Извинявам се, че бях по-емоционален, обаче наистина явно времената са такива. Благодаря ви.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Благодаря на прокурор Иванов, колегата Иванов – член на Прокурорската колегия.

Абсолютно уместна е неговата критика. Защото най-потърпевша в ликвидиране на основното правомощие на Прокуратурата е да следи за спазването на законността. Бяха конституционно премахнати способите, чрез които тя осъществяваше основната си функция – да следи за спазване на законността. Свеждането на функциите на Прокуратурата единствено до участие в наказателния процес, ограничава конституционни установени основни права на гражданите да изискват от държавните институции в лицето на Прокуратурата да бъде защитен обществен интерес, който пък се имплементира в индивидуалните интереси на гражданите, на юридическите лица и на държавните органи. Ликвидирането на това правомощие ликвидира и способността на Прокуратурата да отстоява обществен интерес.

Всички думи са излишни, просто вярно е само едно, че повика на всички нас да вземем решение, което да се обедини под извода, че следва да се спре законодателният процес, докато се произнесе Конституционния съд относно предложени проект за нов Закон за съдебната власт е най-логичното, обосновано и очаквано от правната общност становище, защото ми се струва и в контекста на силните думи, които чухме от колегата Иванов да пазим Конституцията, т.е. такава каквато е създадена от бащите на Конституцията през 1991 г., магистратите и академичната общност ,

и магистратска общност са солидарни в разбирането, че следва да се противодейства на необмислените, създадени „с месианска самоувереност“, както казва проф. Вълчев, „при използване на случайни мнозинства“ в НС промени в Конституцията. Следва да пазим Конституцията, основните ѝ принципи. Три основни принципа крепят интегритета на съдебната власт, те са сплав, която обединява звената съд, прокуратура и следствие – самоуправление, независимост и отчетност, но в никакъв случай дисбаланс между функциите и правомощията на отделните звена, който дисбаланс да отслаби съдебната власт и да я направи уязвима от политици.

Не коментираме и нарушената процедура по чл. 155 от Конституцията за гласуването на промените на три гласувания, изискващи при непостигане на мнозинство от $\frac{3}{4}$ на всяко гласуване, а при наличие на $\frac{2}{3}$ мнозинство, да се спазват съответните конституционни императивни срокове за осмисляне в дълбочина конституционните текстове на всяко от зададените в основния закон три поредни четения. Неспазването и на процедурните правила, категорично обрича промените в Конституцията. Благодаря ви, колеги, за вашето участие. Винаги съм очаквала от членовете на Съвета за партньорство висок професионализъм, аналитичност и в края на краищата резултатност във взетите становища, която да повлияе и на общественото мнение.

Пристъпваме към втората точка. Именно, сега ще предложа това, което Вие, колега Вълкова, внесохте за разглеждане и което се чу от всички колеги.

ДЕНИЦА ВЪЛКОВА: Дали има смисъл за още такова становище. /говорят помежду си/

ВЕРОНИКА ИМОВА: Парламентът всъщност, той не е разпуснат. А бихме ли могли да предложим просто удължаване на

срока за обществените консултации? Добре. Предлагаме продължаване срокът на обществените консултации. Тогава, уважаеми колеги, позволявам си да ви предложа вариант на решение – предвид обстоятелството, че нямаме формално основание да поискаме спиране на законодателният процес по отношение на проекта на Закон за съдебната власт, бихме могли да предложим **удължаване на срока за обществените консултации на проект за нов Закон за съдебната власт, с оглед изчакване произнасянето на Конституционния съд по конституционно дело 1, обединено с конституционно дело 2 от 2024 г. на Конституционния съд.** В този смисъл Ви моля да вземем решение с гласуване. Има ли „против“? Няма „против“. Приехме решението.

Втората точка, която беше извънредна и я допуснахме за разглеждане днес е относно регламент на Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз във връзка с дигитализацията на правосъдието при трансграничното сътрудничество.

Давам Ви думата : По допълнителната втора точка давам думата на съдия Вълкова.

Заповядайте, съдия Вълкова!

ДЕНИЦА ВЪЛКОВА: Благодаря, г-жо Имова. Искан да запозная колегите с Регламент на Европейския парламент и на Съвета, номера е 2023/2844, приет е на 13 декември 2023 г. и е влязъл в сила на 16.01.2024 г. Съвсем накратко и във връзка с наименованието на Регламента, той касае цифровизацията на съдебното сътрудничество и на достъпа до правосъдие по трансгранични граждански, търговски, наказателни дела. По въпросът е написано в регламента, в наименованието, както и ще се

занимая с изменение на нормативни актове на правото на Европейския съюз в областта на съдебното сътрудничество.

На пръв поглед изглежда една много отдалечена тема, защото само по дела с трансгранични елементи, само че, колеги, този трансграничен елемент може да възникне по всяко едно дело и само с български страни, да речем при необходимост от призоваване на ответник или на подсъдим, който в момента на насрочването е извън страната пак ще се прилага този ред.

Какво отношение имам аз към този регламент. Както споменах и в предното си изказване няма много ентузиастичности по въпросите на цифровизацията във Върховния касационен съд и вероятно по тази причина е защото темата на докторантурата ми в Софийския университет е свързана с една част от електронното правосъдие, ми беше възложено да го проуча и ако приема предложението на ръководството да бъде номинирана за член на комитета, който трябва да бъде конституиран, т.е. вече е конституиран по силата на този регламент. И така от 5 март аз и една колега, която е и.т. специалист сме членове и представители на България в комитета по този регламент към Европейската комисия и работим директно с експертите на Европейската комисия. Основната цел на комитета е да създаде връзката на софтуерно ниво между съдилищата, прокуратурите и разследващите органи, както и Министерството на правосъдието по тези три вида дела – граждански, търговски и наказателни в различните фази и стадии на производството.

Това, което се иска от нас и аз се чувствам крайно неудобно да изразявам позиция, но формално съм законен представител на всички държавни органи, работещи в съдебната система, в това число на прокуратурата, на следствието и на

съдилищата. От нас се иска да кажем дали България ще работи с референтния софтуер, който ще се разработи по силата на този регламент или ще дадем за връзка нашите информационни системи, една от които е Единната информационна система на съдилищата. Аз написах подробен доклад като се върнах от Брюксел до председателя на Върховния касационен съд с четири предложения, няма да ви занимавам подробно, но най-основно й казах – това са възможностите, избираме или референтен, или прокуратурата с УИС, съдилищата с ЕИСС, съответно и следствието работят с УИС, а Министерството с БРИЗ или някои от другите техни софтуери, т.е. даваме три входни точки.

Като проследявам сега заседанията, които започнаха присъствено и продължават всеки месец неприсъствено, он-лайн, достъпа за самите нас, които сме официално избрани за членове от Европейската комисия, изключително криптиран, постоянно сменящи се пароли, страшно много гаранции за сигурност на информацията, която в момента върви по уточнение на такива технически въпроси, предполагам че защиты ще има. Аз предлагам просто когато се запознаете с този регламент, когато приемете, че се касае за приоритет на всяка държава членка, който трябва сравнително скоро да бъде реализиран и да се изразят официални позиции, да не говоря от името на прокуратурата, следствието и Министерството, без да съм се консултирала с никого от тях, и отделно другия ми въпрос и молба и към г-жа Имова да видим ако предложим Единната информационна система, дали тя така е структурирана и изградена, че да може да влезе във връзка със софтуерите, които ще обслужват изпълнението на този регламент. Нямам за себе си информация и ако много самоотвержено смятах да защитавам Единната информационна система тя да бъде

връзката за съдилищата сега не съм убедена дали референтния софтуер няма да бъде по-икономичен като ползване ако има там функционалности, които няма да натоварят допълнително разработване на функционалности към ЕИСС. Просто тези въпроси предстои да бъдат изяснени. По това работим абсолютно всеки месец, имаме и то по три-четири заседания от сутрин до вечер, всяка държава има двама членове, както казах един представител на съдиите или на Министерство на правосъдието. Не знам да има член прокурор в този комитет и освен магистрат или представител на Министерство на правосъдието задължително има по един представител от и.т.-тата. Както казах при нас и.т.-то, което представлява България е от дирекцията във Върховния касационен съд, г-жа Людмила Иванова. И слава Богу ни разрешиха да привлечем „ad-hoc“ експерти, защото последните две заседания бяха по гражданско-правни въпроси и търговско-правни, по които аз колкото и години да съм гледала граждански и търговски дела нямам това самочувствие към днешна дата и ни позволиха да вкараме съдии от гражданска и търговска колегия, които само по тези инструменти работеха за малките иски, каквито има в ГПК и работят по този ред отдавна по специален регламент и за европейска заповед за плащане. В работата на наказателните съдии бях подпомагана от съдия Красимира Медарова по европейската заповед за разследване. Върви се в посока да дадем връзката, кой ще осъществява връзката с техните софтуери, които автоматизирано ще превеждат, автоматизирано ще обменят структурирани документи по съответните производства и т.н. Изобщо предстои една много сериозна реформа. Затова ви моля, да се запознаете с този регламент и когато прецените, че е удачно да направим едно специално заседание по въпроса, защото се

чувствам, както казах, неловко да изразявам позиция без да съм се консултирала с представители на прокуратурата и на следствието, и на Министерството.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Благодаря на колегата Вълкова.

Имате ли въпроси, колеги, към този ранен етап трябва да се запознаем първо с регламента. При всички случаи темата изисква институционални решения и отговор, и взаимодействие. Така че остава открит въпросът за една дискусия, в която да ни запознаете подробно, колега Вълкова, с този регламент и съответно какво следва да се изпълни на национално ниво чрез цифровизация на международното сътрудничество по граждански, търговски и наказателни дела при трансграничното сътрудничество, но нека да проявим интерес, да се запознаем с този регламент, той е влязъл в сила на 16.01.2024 г. и предвижда да се прилагат тези разпоредби от 2025 г.. Благодаря на колегата Вълкова, въпросът остава открит за регламента, след като се запознаем с неговото съдържание и преценим дали има въпроси, по които следва да бъдем информирани от Вас в качеството Ви на член на комитета.

Благодаря много на всички колеги за участието днес. Следващата среща допълнително ще я уточним и ще бъдете информирани. Сега ви пожелавам светли празници, бъдете здрави и да бъдем оптимисти да очакваме, че Конституционния съд ще прояви разум и ще се вслуша в аргументите на правниците. Светли празници!

**СЪПРЕДСЕДАТЕЛИ НА
СЪВЕТА ЗА ПАРТНЬОРСТВО
КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ: /п/ /п/**

**ВЕРОНИКА ИМОВА
ДАНИЕЛА АНГЕЛОВА**